

Súd: Okresný súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 37P/253/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117230859  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová  
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6117230859.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú E. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F., t. č. v pestúnskej starostlivosti B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. C., F. XX, t. č. bytom C. C., F. XX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, za účasti poručníka X. F., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, o určenie výživného na maloleté dieťa, takto

### rozhodol:

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej E. C., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 20.dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom 26. 05. 2016.

Zročné výživné od 26. 05. 2016 do 09. 05. 2018 na maloletú E. C., nar. XX. XX. XXXX vo výške 625,89 € súd matke povoľuje splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

### odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05. 09. 2017 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica domáhal, aby súd určil matke maloletej povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica odo dňa 26. 05. 2016. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/33/2016 - 25 zo dňa 17. 05. 2016 zverená do pestúnskej starostlivosti B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. C., F. XX, t. č. bytom C. C., F. XX, pričom súd v rozsudku nerozhodol o vyživovacej povinnosti matky maloletej. H. ani príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec nepodal návrh na v tom čase príslušný súd na určenie výživného matke maloletej. Zároveň poukázal na skutočnosť, že matka maloletej sa zdržiava na neznámom mieste a ani rodina matky maloletej nemá vedomosť o tom, kde sa matka v súčasnosti zdržiava. Zároveň poukázal na ustanovenie § 62 ods. 1, 3 Zákona o rodine, ustanovenie § 51 Zákona o rodine. K návrhu pripojil správu zo sociálneho zisťovania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a rodný list maloletej, ktoré potvrdzovali ním uvádzané skutočnosti.

2. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 8PPOm/33/2013 - 7 zo dňa 22. 05. 2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú dočasne odovzdal do starostlivosti Krízového strediska Amoret. Následne rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/70/2013 - 15 zo dňa 14. 10. 2013 súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť, ktorá sa realizovala v Detskom domove Slniečko, Polomka, pričom matke bolo určené výživné na maloletú vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré bola matka povinná uhrádzať na účet príslušného detského domova. Okresný súd Lučenec rozsudkom č. k.

7P/50/2014 - 21 zo dňa 26. 09. 2014 určil, že maloletá je osvojiteľná a zároveň pozbavil matku maloletej výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletej a maloletej ustanovil poručníka Obec Lupoč. Dôvodom bola skutočnosť, že maloletá splnila podmienky osvojiteľnosti, nakoľko matka sa o maloletú dlhodobo nezaujímal, nebola s ňou v kontakte, neprejavovala o maloletú žiadny záujem, neplnila si súdom stanovené výživné, nemala snahu získať maloletú do domáceho prostredia, nekomunikovala s príslušnými úradmi ohľadom maloletej a zdržiavala sa na neznámom mieste. Následne Okresný súd Lučenec rozsudkom č. k. 12P/33/2016 - 25 zo dňa 17. 05. 2016 zveril maloletú do pestúnskej starostlivosti B. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako rodičia s tým, že má právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach. Maloletá bola v osobnej starostlivosti pestúanky na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/18/2016 - 34 zo dňa 29. 03. 2016, kde súd konštatoval, že nerozhodol o vyživovacej povinnosti matky prispievať na výživu maloletej z dôvodu, že matka bola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej, teda aj vo vzťahu k vyživovacej povinnosti. Následne Okresný súd Lučenec v rozsudku č.k. 12P/33/2016 - 25 zo dňa 17. 05. 2016 nerozhodol o vyživovacej povinnosti matky na maloletú. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 05. 2016. Po právoplatnosti preniesol príslušnosť vo veci konať na tunajší súd.

3. Súd v danej veci konal a rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá mala všetky písomnosti doručené podľa § 106 v spojení s § 116 CSP. Keďže matka maloletej bola v konaní nečinná, súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

4. Z rodného listu maloletej vyplýva, že matkou maloletej je Z. C., nar. XX. XX. XXXX, pričom otec maloletej nie je uvedený.

5. Z vykonaných lustrácií vyplýva, že matka maloletej má nahlásený trvalý pobyt na Obci Lupoč. Nie je vedená v evidencii zamestnancov v sociálnej poisťovni. Nenachádza sa ani vo výkone väzby ani vo výkone trestu na území SR. Nie je registrovaná ako podnikateľský, resp. živnostenský subjekt v obchodnom ani živnostenskom registri.

6. Z oznámenia Sociálnej poisťovne - Lučenec vyplýva, že matka nie je evidovaná v registri poistencov, nie je ani poberateľkou dávok sociálneho poistenia.

7. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že matka maloletej nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá ani žiadne dávky vyplácané úradom.

8. Z oznámenia Obce Lupoč, ako aj OR PZ Lučenec vyplýva, že matka maloletej sa v mieste trvalého bydliska dlhodobo nezdržiava, adresa jej súčasného pobytu nie je známa.

9. Pestúanka v písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že matka sa o maloletú nezaujímal ani keď bola maloletá v ústavnej starostlivosti detského domova. Z uvedeného dôvodu preto súd matku pozbavil výkonu jej rodičovských práv vo vzťahu k maloletej. Matka sa nijak nepokúšala o stretnutie s maloleťou. Uviedla, že mesačné náklady na maloletú, škôlku, ošatenie, dopravu, stravu, hračky sú v priemere 350,- € mesačne.

10. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 37P/253/2017 - 56 zo dňa 29. 03. 2018 pribral do konania ako účastníka poručníka maloletej, Obec Lupoč.

11. Opatrovník maloletej v správe zo sociálneho zisťovania zo dňa 27. 04. 2018 uviedol, že maloletá naďalej žije v spoločnej domácnosti s pestúankou, partnerom pestúanky a maloleťou R. C., pričom bývajú v prenajatom trojizbovom byte, kde majú deti zariadenú samostatnú detskú izbu. Maloletá má v domácnosti pestúanky svoj vlastný priestor, ktorý zodpovedá jej potrebám. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa. Maloletá je v celodennej starostlivosti pestúanky, nakoľko pestúanka t. č. nepracuje. Maloletá je zdravá, nie je vedená v žiadnej špecializovanej ambulancii, mala zdravotné problémy - alergiu. S maloleťou nie sú zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť ani iné mimoriadne zvýšené výdavky. Pestúanka má bežné výdavky na stravu, ošatenie, obutie maloletej. Matka maloletej sa s maloleťou nekontaktuje žiadnym spôsobom, podľa oznámenia pestúanky by sa mala nachádzať niekde v zahraničí, ale jej pobyt nie je známy.

12. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletemu dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

13. Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloleteho dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletemu dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloleteho dieťaťa zvereneho do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloleteho dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloleteho dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Opatrovník maloletej zotrval na podanom návrhu s tým, že v súčasnosti nemá ďalšiu vedomosť o bydlisku matky, ani o jej zárobkových možnostiach a schopnostiach, preto odporučili určiť vyživovaciu povinnosť v zákonom stanovenej minimálnej výške.

16. Poručník maloletej uviedol, že nemá v súčasnosti vedomosť o tom, že sa v súčasnosti nachádza matka maloletej, nakoľko má nahlásený len trvalý pobyt v obci, ale v tejto sa nezdržiava. Majú vedomosť, že maloleťá je v pestúnskej starostlivosti pani C., avšak žiadnu inú vedomosť o maloletej nemajú. Doposiaľ nepredkladali súdu správy o maloletej, nakoľko ich nikto k tomu nevyzval. Uviedol, že nemá vedomosť, či si matka dobrovoľne plní vyživovaciu povinnosť k maloletej.

17. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloleťým deťom vyplýva priamo zo zákona. Je to ich vyživovacia povinnosť, ktorá vzniká priamo zo zákona, nie až na základe rozhodnutia súdu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné sami sa živiť. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov a ak si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Povinnosťou každého z rodičov je plniť si vyživovaciu povinnosť vždy aspoň v minimálnom rozsahu zodpovedajúcom 30 % zo sumy stanoveného životného minima, a to aj vtedy, ak možnosti, schopnosti, majetkové pomery povinného rodiča by inak neodôvodňovali určenie výživného ani v tejto minimálnej výške. Z ustanovenie § 39 ods. 4 Zákona o rodine priamo vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletemu dieťaťu nezaniká rozhodnutím súdu o pozbavení rodičov výkonu ich rodičovských práv a povinností. Z uvedeného dôvodu súd poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/33/2016 - 25 zo dňa 17. 05. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 05. 2016 malo byť rozhodnuté aj o vyživovacej povinnosti matky na maloleťu, ktorá bola zverená do pestúnskej starostlivosti. Uvedené však nemá dopad na zákonnú vyživovaciu povinnosť matky. Matka je teda povinná plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletej bez ohľadu na súdne rozhodnutie. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade matke, súd vychádzal z kritérií uvedených § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, t. j. z veku a odôvodnených potrieb maloleteho dieťaťa, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov matky. Maloleťá má v súčasnosti 5 a pol roka, je v celodennej starostlivosti pestúny. Pestúnka uviedla, že náklady na maloleťu sú v priemere mesačne 350,- € na ošatenie, obutie, stravu, cestovné. Maloleťá je zdravá, nie je vedená v žiadnej špecializovanej ambulancii. V minulosti mala zdravotné problémy - alergiu. Pestúnka nemá iné zvýšené výdavky na maloleťu. Matka maloletej sa v súčasnosti nachádza na neznámom mieste, o maloleťu neprejavuje žiadny záujem, na maloleťu neprispela žiadnou sumou výživného odkedy sa

maloletá nachádza v náhradnej rodinnej starostlivosti. Keďže matka maloletej bola v konaní nečinná, súdu sa nepodarilo preukázať výšku jej príjmu, počet ďalších vyživovacích povinností ani iné objektívne dôvody, ktoré by jej bránili v plnení vyživovacej povinnosti aspoň v minimálnej výške. Z uvedeného dôvodu súd preto vyhovel návrhu navrhovateľa a zaviazal matku prispievať na výživu maloletej výživným len na úrovni zákonom stanovenej minimálnej výšky na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, keďže súd návrh považoval v danom prípade za dôvodný. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti súd určil tak, ako žiadal navrhovateľ, t. j. od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Lučenec 12P/33/2016 - 25 zo dňa 17. 05. 2016, v ktorom malo byť pôvodne rozhodnuté o vyživovacej povinnosti matky voči maloletej, t. j. od 26. 05. 2016.

18. Zročné výživné od 26. 05. 2016 do dňa vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, t. j. do 09. 05. 2018 vo výške 625,89 € (13 mesiacov x 27,13 € a 10 mesiacov x 27,32 €) súd povolil matke splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky. Pri určovaní výšky splátok súd prihliadol na samotnú výšku zročného výživného, dĺžku splatnosti, ale aj majetkové pomery matky.

19. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení, poučení o opravnom prostriedku sa opatrovník a poručník maloletej vzdali práva podať odvolanie.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP)